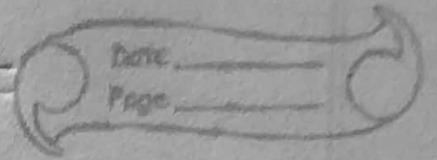

दिनांक
1-7-20

उपशास्त्री द्वितीय वर्ष

द्वितीय अध्याय

महर्षि महीधर भाष्य

देशीय जन्म मास मन्त्रः

मन्त्रः →

कृष्णोऽरुमा खरवठोऽग्र्यं त्वा जुष्टं
ओक्षामि वेदिरसि बहिषे त्वा जुष्टं ओक्षामि बहिरसि
रजुग्भ्यस्तत्वा जुष्टं ओक्षामि !!

टिप्पण्यः →

हे इहम्, त्वं कृष्णोऽसि कृष्णमृगस्यो
यज्ञीसि । इहम्ब्रह्मकस्य यज्ञसाधनत्वाद्यज्ञत्वोपचाः ।
किं भूतः । आखरवठः । आ समन्तात्, खरं कठिनं
वृक्षं तिष्ठतीति आखरवठः । मया खं स्वर्गं राति
ददातीति खरः आहवनीयस्तथा समन्ताति घृतीत्याखरवठः
। अन्तोदात्तः कृष्णशब्दो वर्जितापी, अग्रं तु कृष्ण शब्द
आद्युदात्तत्वात्कृष्णवाची । मयः कदाचिदेवमेवोपकान्तः
खरवठोपनाय कृष्णमृगो भूत्वा वने यज्ञियतरामध्ये
उविश्य कुत्र चित्कठिनं वृक्षं तरुण्य । तदेतदग्नि
पुत्रं कृष्णं आखरवठ इति लभमुच्यते । मया हे देव
मेवोपचयकाम स कृष्णो भूत्वा यथा इत्यादि श्रुतेः
'रन्ध्रं च भाषामाह' इति रन्ध्रे परपरे भाषामां सप्तमेयां
अलुब्धिवै धावेदेऽलुक् । 'पूर्वपदात्' इति षत्वम् ।
अतोऽअग्र्यं जुष्टं पित्रं त्वां ओक्षामि । शुद्धयं
जलेनेति शेषः । वेदिरसीति वेदिं ओक्षामि । त्वं वेदिरसी

વિદ્યતે ભક્ત્ય રતિ વેદિઃ । "વિદુઃ ભક્તિ" । દેવે
સુરેભ્યો લલ્લેષ્વા લેદિઃ । ઓત્તો લલ્લેષ્વા લલ્લેષો
ધારજોપયોગિતયા પ્રિયા ત્વા ડોહામિ । પૃથ્વીરુપયા
વેદો પુજારુપય લલ્લેષો ધારકાત્તં મુક્તમ્ ।
લલ્લેષીતિ લલ્લેઃ ડોહાજમ્ । (દેવે દર્મ, ત્વં લલ્લેષી
પ્રભૂતાત્તલેદિલ્લેષજ સમર્થમસિ । અતઃ સુરેભ્યો પુત્ર
સુચા ધારજાતિપ્રયં ત્વા ડોહામિ ॥